

TENTAMEN I MATEMATIK TAIU08/TEN1 (FLERVARIABELANALYS)
2017-08-15 KL 14-19

Inga hjälpmedel tillåtna.

Uppgifterna bedöms med 0-3 poäng.

15-18 poäng ger betyg 5, 11-14 poäng 4, 8-10 poäng 3.

Resultatet kommer inom två veckor.

1. Bestäm Taylorpolynomen av ordningen 1 och 2 i punkten $(-1,1)$ till funktionen $f(x_1, x_2) = \ln(x_1^2 + x_2 + 2)$

Använd $h = x_1 + 1$ och $k = x_2 - 1$ för att skriva ner polynomen.

Svar: Obs $f'_{x_1} = \frac{2x_1}{x_1^2+x_2+2}$, $f'_{x_2} = \frac{1}{x_1^2+x_2+2}$, etc

$$P_1(h, k) = 2 \ln 2 - \frac{1}{2}h + \frac{1}{4}k, P_2(h, k) = P_1(h, k) + \frac{1}{8}(h^2 + hk - \frac{1}{4}k^2)$$

2. Transformera uttrycket $U = \frac{1}{y} \cdot z'_x - z''_{xy} + 3$ genom att införa nya variablerna $u = ky$ och $v = xy$, där k är en konstant $\neq 0$.

Funktionen z har kontinuerliga partiella derivator av ordning 2.

Svar: $z'_x = yz'_v$ och $z''_{xy} = uz''_{vu} + vz''_{vv} + z'_v$.

$$U = -uz''_{vu} - vz''_{vv} + 3$$

3. Betrakta funktionen $f(x, y) = x^3 + 2x^2 + y^2 + xy + 5$.

- (i) Finn alla stationära punkter till f (1p)

Svar: $P_1(0,0)$ och $P_2(-\frac{7}{6}, \frac{7}{12})$

- (ii) Avgör de här stationära punkternas karaktär (2p)

Motivera fullständigt när det gäller kvadratiske former.

Svar: $P_1 : Q_1(h, k) = 4h^2 + 2hk + 2k^2 = (2h + \frac{k}{2})^2 + \frac{7}{4}k^2$, pos. def.,

P_1 är en lok. min.punkt

$P_2 : Q_2(h, k) = -3h^2 + 2hk + 2k^2 = -3(h - \frac{k}{3})^2 + \frac{7}{3}k^2$, indef.,

P_2 är en sadelpunkt

4. Bestäm största och minsta värde av $f(x, y) = 9x^2 + y^2 - 4y + 1$ på $D = \{(x, y) : |x| + |y| \leq 3, x \geq 0\}$.

Svar: Området är en triangel med hörn $(0, -3), (0, 3), (3, 0)$.

Obs inga inre stationära punkter.

Randundersökningen ger följande värden $-3, 22, -2, -\frac{21}{10}, 82, \frac{39}{2}$.

Sammanfatta: $\max f = 82$ antas i $(3, 0)$ och $\min f = -3$ antas i $(0, 2)$

5. Finn volymen av kroppen som ges av olikheterna

$$x^2 + y^2 \leq z \leq 4 - 4x - 2y.$$

Svar: Volymen $V = \int \int_D (4 - 4x - 2y - (x^2 + y^2)) dx dy =$

$$\int \int_D (9 - (x + 2)^2 - (y + 1)^2) dx dy, \text{ d\u00e4r}$$

$$D = \{(x, y) : (x + 2)^2 + (y + 1)^2 \leq 3^2\}, \text{ eller}$$

$$V = \int \int_{D'} (9 - u^2 - v^2), \text{ d\u00e4r } u = x + 2, v = y + 1 \text{ och}$$

$$D' = \{(u, v) : u^2 + v^2 \leq 3^2\}.$$

Till slut f\u00e5r man att $V = \frac{81}{2}\pi$

6. Ber\u00e4kna integralen av $\int \int_D \frac{x^3 dx dy}{1+y^5}$, d\u00e4r

$$D = \{(x, y) : 0 \leq x \leq 2y \leq 1\}.$$

Svar: Omr\u00e5det D \u00e4r en triangel med h\u00f6rn $(0, 0), (0, \frac{1}{2}), (1, \frac{1}{2})$.

$$I = \int_0^{\frac{1}{2}} (\int_0^{2y} \frac{x^3 dx dy}{1+y^5}) dy = \int_0^{\frac{1}{2}} \frac{1}{1+y^5} \frac{x^4}{4} \Big|_0^{2y} dy =$$

$$4 \int_0^{\frac{1}{2}} \frac{y^4}{1+y^5} dy = |t = 1 + y^5| = \frac{4}{5} \ln \frac{33}{32}$$